

Sygn. akt VIII C 1076/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

29 kwietnia 2016

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu w VIII. Wydziale Cywilnym

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Agata Cieśla

Protokolant Anna Jakimów

po rozpoznaniu na rozprawie 29 kwietnia 2016 we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.

przeciwko A. Ł.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 1.200 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt VIII C 1076/15

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., pozwem z 23 kwietnia 2015, wniosła o zasądzenie od pozwanej A. Ł. (poprzednio F.) kwoty 7.346 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 13 listopada 2013 do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w uzasadnieniu pozwu wskazując, że 24 czerwca 2013 pozwana zawarła umowę zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., której przedmiotem było wykonywanie przez pozwaną czynności polegających na kompleksowej obsłudze klientów biznesowych. Strona powodowa wskazała, iż pozwana nienależycie wykonała przedmiot umowy, naruszyła § 8 ust. 3 umowy, co skutkowało wypowiedzeniem jej umowy na podstawie § 9 ust. 4 umowy i w związku z powyższym pozwana zobowiązana jest do zapłaty kary umownej wysokości 4.000 zł. Pozwana naruszyła również § 4 pkt e załącznika nr 2 do umowy, który wymagał, aby została osiągnięta minimalna sprzedaż, w związku z tym pozwana była winna prawodawcy 2.546 zł. Nadto pozwana otrzymała 800 zł wynagrodzenia za pracę, której nie wykonała, dlatego strona powodowa domaga się także zwrotu tej nadpłaty. (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., pismem z 13 listopada 2013, wezwała pozwaną do zapłaty, załączając dwie noty obciążeniowe. Strona powodowa wskazała, iż zawiadomieniem z 18 marca 2015 poinformowała pozwaną o cesji wierzytelności oraz wezwała ją do zapłaty.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym 29 kwietnia 2015, w sprawie o sygn. akt VII Nc 3174/15, referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VII. Wydziale Cywilnym nakazał pozwanej zapłacić stronie powodowej kwotę żadaną pozwem wraz z odsetkami oraz kosztami procesu (k. 33).

Pozwana A. Ł. (poprzednio F.) wniosła sprzeciw od powyższego nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych (k. 35-39).

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana przyznała, iż łączyła ją umowa z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. zawarta 24 czerwca 2013, lecz wbrew twierdzeniom strony powodowej, jak również jej poprzednika, umowę wykonywała właściwie i zgodnie z jej postanowieniami. Pozwana potwierdziła, iż otrzymała wypowiedzenie umowy, jednak, mimo jego niezasadności, nie odwoływała się do tej decyzji, bo nie chciała kontynuować współpracy z (...) sp. z o.o., gdyż nie otrzymywała umówionego wynagrodzenia. Prezes spółki przestał odpowiadać na telefony i e-maile pozwanej z zapytaniami o wskazanie terminu wypłaty umówionego wynagrodzenia. Co więcej, pozwana dowiedziała się, że prezes spółki R. S. wykorzystuje młodych ludzi, którzy szukają pierwszej pracy, był już karany z art. 286 § 1 k.k. i toczą się przeciwko niemu postępowania karne o oszustwa, w tym również z zawiadomienia pozwanej. Pozwana wskazała, że strona powodowa wystąpiła z podobnymi roszczeniami także przeciwko innym osobom zatrudnionym przez (...) sp. z o.o. Pozwana wskazała, że umowę wykonywała zgodnie ze wskazaniami i warunkami umowy oraz informacjami przekazanymi w czasie szkolenia, natomiast zarzuciła, że wiele z zapisów znajdujących się w umowie, w świetle art. 353¹ k.c. sprzeciwia się właściwości stosunku oraz zasadom współżycia społecznego. Pozwana zaprzeczyła jakoby naruszyła § 8 ust. 3 zawartej umowy, wskazując, że nie było uwag do jej pracy, a (...) sp. z o.o., określając należne jej wynagrodzenie wskazywało, że będzie zapłacone później, gdyż chwilowo nie ma pieniędzy. Pozwana wskazała, że poza zaliczką w wysokości 800 zł, do chwili obecnej nie wypłacono jej pozostałego wynagrodzenia. Pozwana dodała, że wystąpiła z powództwem przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. o ustalenie stosunku pracy.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia:

Pozwana A. Ł. (poprzednio F.) 24 czerwca 2013 zawarła umowę zlecenia z firmą (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., której przedmiotem było wykonywanie przez pozwaną czynności polegających na kompleksowej obsłudze klientów biznesowych.

W § 2 ust. 1 umowy wskazano, że minimalny czas na wykonanie przez zleceniobiorcę przewidzianych w umowie czynności to sześć miesięcy od momentu rozpoczęcia samodzielnego wykonywania umowy, które nastąpi po odbyciu szkolenia, na które zostanie skierowany zleceniobiorca po podpisaniu niniejszej umowy w celu przygotowania do jej należytego wykonania, zgodnie z oczekiwaniami zleceniodawcy.

Zgodnie z § 8 ust. 3 umowy zleceniobiorca zobowiązał się zapłacić zleceniodawcy karę umowną w wysokości 4.000 zł w każdym przypadku: nieprzystąpienia do szkolenia, o którym mowa w § 2 ust. 1 umowy w terminie wyznaczonym przez zleceniodawcę, nieukończenia szkolenia, o którym mowa w § 2 ust. 1 umowy w terminie wyznaczonym przez zleceniodawcę, nie przystąpienia do wykonywania czynności określonych w umowie w terminie trzech dni od dnia uzyskania pisemnego potwierdzenia ukończenia szkolenia, a także każdorazowo w przypadku przerwy lub braku realizacji przedmiotu umowy zlecenia dłuższej niż trzy dni robocze bez względu na zaistniałą przyczynę takiego zdarzenia, ujawnienia w jakikolwiek sposób osobom trzecim jakiegokolwiek postanowienia niniejszej umowy lub jej załączników, zaprzestania wykonywania umowy przed upływem czterech pełnych okresów rozliczeniowych lub przed upływem okresu wypowiedzenia lub okresu obowiązywania niniejszej umowy chyba, że zleceniodawca wskaże na swoje miejsce osobę, która już wcześniej odbyła szkolenie, o którym mowa w § 2 ust. 1 umowy.

/ **dowód** umowa zlecenie z 24 czerwca 2013 z załącznikami k. 8-10/

Pismem z 02 października 2013 zleceniodawca wypowiedział pozwanej umowę zlecenia.

(...) sp. z o.o. z siedzibą we (...) listopada i 13 listopada 2013 wystawiła dwie noty obciążeniowe, obciążając pozwaną karą umową w kwocie 4.000 zł oraz kwotą 2.546 zł w związku z niedotrzymaniem ustaleń umownych.

Pismem z 13 listopada 2013 (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. wezwała pozwaną do zapłaty łącznie kwoty 7.346 zł.

/ **dowody:** nota obciążeniowa nr (...) k. 12,

nota obciążeniowa nr (...)k. 13,

wezwanie do zapłaty z 13.11.2013 k. 11,

wypowiedzenie umowy z 02.10.2013 k. 16,

potwierdzenie wykonania przelewu k. 17/

(...) sp. z o.o. z siedzibą we W. i strona powodowa (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. podpisały 13 marca 2015 umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem była wierzytelność w stosunku pozwanej dochodzona w niniejszym postępowaniu.

W powyższej umowie Spółka (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. reprezentowana była przez pełnomocnika zarządu spółki M. F..

/ **dowód** umowa przelewu wierzytelności z 13.03.2015 k. 15/

W dacie umowy przelewu w spółce (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. brak było osób upoważnionych do jej reprezentowania.

Postanowieniem z 04 sierpnia 2014 Prezes zarządu spółki, uprawniony do jej jednoosobowej reprezentacji, R. S. został wykreślony w Krajowego Rejestru Sądowego wobec uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego o jego karalności, co skutkowało utratą przez niego mandatu w zarządzie spółki na podstawie art. 18 § 2 k.s.h.

/ **dowody:** informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS według stanu na 22.04.2015 k. 26-29,

Pismo Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu VI Wydziału Gospodarczego Krajowego Rejestru Sądowego z 12.04.2016 k. 135/

Pismem z 18 marca 2015 strona powodowa wezwała pozwaną do zapłaty. Pozwana nie spełniła świadczenia.

/ **dowód** wezwanie do zapłaty z 18.03.2015 k. 18/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona powodowa domagała się zasądzenia od pozwanej należności wynikającej z umowy zlecenia zawartej przez pozwaną 24 czerwca 2013 z (...) sp. z o.o. z siedzibą we W., powołując się na to, że dochodzona wierzytelność została nabyta przez stronę powodową na podstawie umowy przelewu wierzytelności z 13 marca 2015 zawartej między (...) sp. z o.o. z siedzibą we W. a stroną powodową.

Zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy miała ocena legitymacji procesowej czynnej strony powodowej.

Zaznaczyć należy, że legitymacja procesowa jest materialnoprawną kwalifikacją strony i pozostaje w ścisłym związku z przedmiotem rozstrzygnięcia sądowego co do istoty sprawy. Jest jedną z przesłanek materialnych, czyli okoliczności stanowiących w świetle norm prawa materialnego warunki poszukiwania ochrony prawnej na drodze sądowej. Otóż, aby ochrona prawna mogła być przez sąd udzielona, z żądaniem jej udzielenia musi wystąpić osoba do tego uprawniona. Tym uprawnieniem jest właśnie legitymacja procesowa czynna (wyrok SA w Poznaniu z 17 maja 2005, I ACa 1202/04, Lex nr 175186).

Wykazanie legitymacji procesowej czynnej po swojej stronie powinno mieć miejsce już w fazie składania pozwu i stanowić wstępny etap pozwalający Sądowi na rozważenie w dalszym zakresie zasadności roszczenia. Zważyć należy,

że Sąd bierze powyższą przesłankę pod uwagę z urzędu, a zatem ma obowiązek ustalić tę okoliczność niezależnie od podnoszonych zarzutów. Brak legitymacji czynnej strony powodowej skutkuje oddaleniem powództwa.

Jak wynika z okoliczności faktycznych, ustalonych w oparciu o przedłożone przez stronę powodową dowody z dokumentów, strony umowy cesji zawartej 13 marca 2015 reprezentowane były po stronie (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. przez M. F. jako pełnomocnika zarządu spółki, zaś strona powodowa reprezentowana była przez prezesa zarządu K. M..

Z dołączonej do akt sprawy informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS dotyczącej (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., według stanu na 22 kwietnia 2015, w dziale II. brak wpisów odnośnie danych osób wchodzących w skład organów uprawnionych do reprezentacji spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W.. Powyższe potwierdziła informacja udzielona przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej VI. Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, z której wynika nadto, iż postanowieniem z 04 sierpnia 2014, prezes zarządu spółki, uprawniony do jej jednoosobowej reprezentacji, R. S. został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego wobec uzyskania informacji z Krajowego Rejestru Karnego o jego karalności, co skutkowało utratą przez niego mandatu w zarządzie spółki na podstawie art. 18 § 2 k.s.h.

Jak z powyższego wynika, w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. w chwili zawarcia umowy przelewu wierzytelności dochodzonej w niniejszym procesie, brak było osób wchodzących w skład organu uprawnionego do jej reprezentowania. Powyższe zaś podważa skuteczność zawartej przez tę spółkę umowy przelewu wierzytelności. Wprawdzie były prezes zarządu tej spółki R. S., składając zeznania w charakterze świadka w niniejszej sprawie, wskazał, że udzielił pełnomocnictwa M. F., jednak strona powodowa dokumentu tego nie przedłożyła. Tym samym uniemożliwiając dokonanie oceny ważności i skuteczności tego pełnomocnictwa dla dokonanej czynności.

Skoro strona powodowa nie przedłożyła dokumentu, z którego wynikałoby udzielenie przez zarząd spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. pełnomocnictwa M. F., która występowała w umowie cesji 13 marca 2015 jako jej pełnomocnik, brak było możliwości oceny zakresu udzielonego pełnomocnictwa, a także jego ewentualnej zgodności z umową spółki.

W przedłożonej informacji odpowiadającej odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców KRS (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. podano, że organem uprawnionym do reprezentacji podmiotu jest zarząd. W przypadku powołania jednoosobowego zarządu do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków spółki oraz do podejmowania zobowiązań w jej imieniu upoważniony jest prezes zarządu samodzielnie. W przypadku powołania zarządu wieloosobowego wymagane jest współdziałanie dwóch członków zarządu lub jednego członka zarządu z prokurentem.

Strona powodowa winna była zatem wykazać, iż osoba reprezentująca spółkę (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. w umowie przelewu wierzytelności, była prawidłowo umocowana do tej czynności przez uprawnione do tego osoby. Zaznaczyć należy, iż nie zawsze osoby uprawnione do reprezentacji na podstawie umowy spółki bądź na mocy przepisów Kodeksu spółek handlowych mogą działać w jej imieniu. Jakkolwiek, ustalone umowne zasady reprezentacji spółki oraz kodeksowa reprezentacja spółki przez członka zarządu lub prokurenta nie wykluczają możliwości ustanawiania pełnomocników, należy jednak odróżnić pełnomocnictwo udzielane przez konkretnego członka zarządu do działania w jego imieniu, od pełnomocnictwa udzielanego przez spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Wobec tego, choć przepisy Kodeksu spółek handlowych nie stanowią o tym wprost, każdy członek zarządu - jako osoba mająca pełną zdolność do czynności prawnych, może ustanawiać pełnomocnika. Jednak, istnieją w tym zakresie pewne zastrzeżenia. Możliwość ustanawiania przez nich pełnomocników jest uwarunkowana brakiem odmiennego uregulowania przedmiotowego zagadnienia w umowie spółki lub uchwale zgromadzenia wspólników. Nadto zakres pełnomocnictwa jest uzależniony od jego treści oraz od tego, czy udzielający pełnomocnictwa członek zarządu jest uprawniony do samodzielnej reprezentacji spółki. Udzielenie pełnomocnictwa osobie trzeciej przez członka zarządu działającego w imieniu spółki łącznie z innym członkiem zarządu lub prokurentem nie może mieć wpływu na obowiązywanie zasad reprezentacji spółki. W przypadku bowiem kolegialnej reprezentacji spółki, skutecznie ustanowiony przez członka zarządu pełnomocnik musi współdziałać razem z osobami uprawnionymi

do reprezentacji spółki np. z określoną liczbą członków zarządu lub prokurentem. W takiej sytuacji pełnomocnik zastępuje konkretnego członka zarządu, ale pozostaje to bez wpływu na zmianę ogólnych zasad reprezentacji spółki. Z kolei, jeśli udzielający pełnomocnictwa członek zarządu uprawniony jest do samodzielnej reprezentacji spółki, ustanawiając swojego pełnomocnika, w praktyce upoważnia go do działania w imieniu spółki. Należy mieć jednak na uwadze, że zmiana umowy spółki w zakresie zmiany zasad reprezentacji spółki - z samodzielnej na łączną - ograniczy możliwość działania pełnomocnika w imieniu spółki. Może bowiem zdarzyć się również tak, że do reprezentacji spółki uprawnieni są członkowie zarządu samodzielnie z ograniczeniem do określonych kwotowo zobowiązań, a powyżej tej kwoty zobowiązani są działać wspólnie. W takim przypadku, członek zarządu uprawniony jest do udzielenia pełnomocnictwa tylko w tych granicach, w jakich może on reprezentować spółkę samodzielnie. Wynika to z zasady *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* (łac.), co oznacza nic innego jak to, że nikt nie może przenieść na drugą osobę więcej praw, aniżeli sam posiada.

Podkreślić należy, iż Sąd nie miał możliwości dokonania oceny skuteczności udzielonego pełnomocnictwa, albowiem strona powodowa nie wykazała się inicjatywą dowodową w zakresie wykazania umocowania M. F. do działania w imieniu spółki (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. i skutecznego zawarcia umowy przelewu wierzytelności, z której strona powodowa wywodzi swe roszczenie względem pozwanej.

Strona powodowa nie przedłożyła ponadto żadnych innych dokumentów mogących stanowić dowód przejścia wierzytelności, a to niej spoczywał ciężar dowodowy wykazania legitymacji procesowej czynnej, jako okoliczności, z której strona powodowa wywodzi korzystne dla siebie skutki prawne.

W obecnym kształcie procesu cywilnego podkreśla się jego kontrydiktoryjny charakter, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Przepis art. 6 k.c. ma charakter generalny, jednak ciężar dowodu w polskim procesie cywilnym wiąże się z obowiązkiem twierdzenia i obowiązkiem dowodzenia tych wszystkich okoliczności, które mogą być, stosownie do art. 227 k.p.c., przedmiotem dowodu. Wynika stąd, iż powód musi udowodnić fakty tworzące jego prawo, a pozwany fakty, które przeszkodziły powstaniu prawa powoda lub je zniweczyły.

Zasadę kontrydiktoryjności (sporności) w polskim procesie cywilnym potwierdza nadto norma art. 3 k.p.c., w związku z art. 227 k.p.c. Zgodnie z dyspozycją art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody, a na podstawie art. 232 k.p.c. strony są zobowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, przy czym Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Obecny kształt art. 3 k.p.c. i art. 232 k.p.c., powtarzającego w zasadzie regułę art. 6 k.c., jest przejawem dążenia ustawodawcy do wzmocnienia uprawnień i obowiązków stron w zakresie wskazywania stosunków i okoliczności faktycznych, spornych między nimi, z których wywodzą swoje prawa i na których opierają swe żądania.

Podkreślić należy, iż zasady art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim w ten sposób, że strona która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na tej stronie spoczywał. Zaznaczenia wymaga, iż nie jest rzeczą sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń, co wyraźnie zaznaczył Sąd Najwyższy w wyroku z 17 grudnia 1996 r. (OSN 1997, poz. 76). Zasadnicza rola sądu sprowadza się do prawnej i faktycznej oceny materiału dowodowego przedstawionego przez strony.

W konsekwencji, dokonując oceny zebranego w sprawie materiału i oceny prawnej, Sąd uznał, że strona powodowa nie wykazała, iż doszło do skutecznego przejścia na nią uprawnień wynikających z umowy zawartej przez pozwaną 24 czerwca 2013 z (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W..

Z uwagi na powyższe Sąd oddalił pozostałe wnioskowane przez strony postępowania dowody, które - wobec braku wykazania legitymacji czynnej strony powodowej - nie były konieczne dla rozstrzygnięcia sprawy, a ich przeprowadzenie prowadziłoby jedynie do zbędnego wydłużenia postępowania w sprawie.

Mając na względzie powyższe ustalenia oraz oparte na nich rozważania, w ocenie Sądu przedłożone przez stronę powodową dokumenty nie stanowiły wystarczających dowodów na wykazanie nabycia przez nią roszczenia objętego pozwem. Stwierdzony brak legitymacji procesowej czynnej strony powodowej skutkowało oddalenia powództwa, co w niniejszej sprawie Sąd uczynił, orzekając jak w punkcie I. sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu, zawarte w punkcie II. sentencji wyroku, Sąd oparł na zasadzie wyrażonej w art. 98 k.p.c., który stanowi, iż strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu) i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 1.217 zł, na którą składają się koszty zastępstwa procesowego ustalone zgodnie z § 6 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) na kwotę 1.200 zł oraz kwota 17 zł tytułem poniesionej opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa.